

NEJČASTĚJŠÍ CHYBY V DIAGNOSTICE

NEJČASTĚJŠÍ OMYLY V DIAGNOSTICE IDIOPATICKÝCH STŘEVNÍCH ZÁNĚTŮ

střevní záněty. V případě Crohnovy nemoci, kdy se nejčastěji lokalizace zánětlivých změn nachází v ileocékální oblasti – je nutno v dif. dg. pomýšlet a vyloučit zejména yersiniové či campylobacterové kolitidy, které mohou klinickým, sonografickým i endoskopickým obrazem Crohnovu nemoc napodobovat.

(Super)infekce způsobené *Clostridioides difficile* nebo cytomegalovirem (CMV) mohou zase napodobovat relaps IBD. Clostridiová kolitida se vyskytuje nejčastěji po terapii širokospektrými antibiotiky, nebo v důsledku imunoprese nebo jako komplikace obojího. Proto je nutné na toto možnost pamatovat zejména u nemocných s IBD na imunopresní terapii (a těch je většina). Opomenutí této komplikace může vést opět ke zvolení neadekvátní terapie. V diferenciální diagnostice jsou klíčová patřičná vyšetření – kultivace stolice, vhodné laboratorní vyšetření

a správná interpretace endoskopického nálezu a histologického obrazu bioptických vzorků. Pro diagnózu CMV kolitidy je zásadní odběr biopsií při koloskopickém vyšetření cíleným histologickým vyšetřením – histopatologa je nutno upozornit na možnost superinfekce CMV, aby se mohl zaměřit na event. průkaz přítomnosti intranukleárních CMV inkluzí.

Klostridiová, pseudomembranózní kolitida se vyskytuje až osmkrát častěji u nemocných s IBD v porovnání s populací bez této diagnózy. Diagnostika klostridiové kolitidy je založena na laboratorním stanovení clostridiového antigenu a průkazu clostridiových toxinů A/B ve stolici. Případnou jinou infekční etiologii prokážeme bakteriologickým či parazitologickým vyšetření stolice, případně stanovení toxinů ve stolici a v sérologickém vyšetření.

V diferenciální diagnostice Crohnovy nemoci a ulcerózní kolitidy je nutno uvažovat nejen o výše uvedených faktorech, ale je nutno vzít v potaz i řadu dalších možností, například toxický vliv léků skupiny nesteroidních anti-revmatik (NSA) na sliznici GIT, které mohou napodobit změny při Crohnově nemoci, nebo zánětlivé změny v terénu divertikulózy tračníku v případě ulcerózní kolitidy mohou vést k mylné diagnóze relapsu základního onemocnění.

Mylná nebo opožděná primární diagnóza nebo omyl v diagnóze relapsu IBD mohou vést k opožděnému zahájení léčby, nebo nesprávné volbě léčby se všemi důsledky. Přitom právě včasná diagnóza a adekvátní léčba je nezbytným předpokladem dosažení dlouhodobé remise s minimalizací strukturálních změn gastrointestinálního traktu.

LITERATURA

1. Abdalla MI, Sandler RS, Kappelman MD, et al. Prevalence and Impact of Inflammatory Bowel Disease-Irritable Bowel Syndrome on Patient-reported Outcomes in CCFA Partners. *Inflamm Bowel Dis.* 2017 Feb;23(2):325-331.

2. Barbara G, Cremon C. Inflammatory bowel disease and

irritable bowel syndrome: similarities and differences. *Curr Opin Gastroenterol.* 2014 Jul;30(4):352-8.

3. Campbell JP, Zierold C, Rode AM et al. Clinical Performance of a Novel LIAISON Fecal Calprotectin Assay for Differentiation of Inflammatory Bowel Disease From Irritable Bowel

Syndrome. *J Clin Gastroenterol* 2021 Mar 1;55(3):239-243.

4. Louis E. When it is not inflammatory bowel disease: differential diagnosis. *Curr Opin Gastroenterol.* 2015 Jul;31(4):283-9.

5. Mináriková P. Diagnostika idiopatických střevních zánětů. *Medicína po promoci.* 2021;3.

MEDICÍNA PRO PRAXI ROČNÍK 22, 2025, ČÍSLO 3

TIRÁŽ

Redakční rada:

MUDr. Ján Dindoš, Mgr. Petra Sedlářová, prof. MUDr. Pavel Horák, CSc., MUDr. Mgr. Josef Kořenek, CSc., prof. MUDr. Milan Kvapil, CSc., prof. MUDr. Milan Lukáš, CSc., MUDr. Jan Marušiak, Ph.D., doc. MUDr. Marta Olejárová, CSc., MUDr. Michal Prokeš, MUDr. Jiří Rašovský, prof. MUDr. Romana Ryšavá, CSc., MUDr. Hana Šarapatková, Ph.D., Mgr. Lenka Šeflová, doc. MUDr. Alena Šmahelová, Ph.D., prof. MUDr. Michal Vrablík, Ph.D.

Vydavatel:

SOLEN, s. r. o., Lazecká 297/51, 77900 Olomouc, IČ 25553933

Adresa redakce:

SOLEN, s. r. o., Lazecká 297/51, 77900 Olomouc
tel: 582 397 407, www.solen.cz

Redaktorka:

Mgr. Helena Zedníčková, zednickova@solen.cz
tel.: 778 976 986

Grafická úprava a sazba:

DTP SOLEN, Lucie Šilberská

Obchodní oddělení:

Mgr. Martin Jíša, jisa@solen.cz,
Charlese de Gaulla 3, 160 00 Praha 6, tel.: 734 567 855

Citační zkratka: Med. praxi.

Registrace MK ČR pod číslem 15337

ISSN 1803-5310 (on-line)

ISSN 1214-8687 (print)

Časopis je excerpován do:

Bibliographia Medica Českoslovacca
a v databázi EBSCO

Všechny publikované články procházejí recenzí. Vydavatel nenese odpovědnost za údaje a názory autorů jednotlivých článků či inzerátů.

Reprodukce obsahu je povolena pouze s přímým souhlasem redakce.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit či stylisticky upravovat.

Na otištění rukopisu není právní nárok.

Předplatné pěti čísel časopisu

včetně supplement na rok 2025

ČR: tištěná 1 300 Kč, elektronická 780 Kč

Objednávky na www.solen.cz →

predplatne@solen.cz

nebo 585 204 335.

25 SOLEN
let s vámi